Rocznik Filozoficzny Ignatianum
The Ignatianum Philosophical Yearbook
Vol. 32, No. 2 (2026), s. 179–190
PL ISSN 2300–1402
DOI: 10.35765/rfi.2026.3202.12

Paulina Politowska
Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

Patryk Tomaszewski
ORCID: 0000-0002-2333-9256
Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

Ewolucja organizacji juwenaliów na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu w latach 2000–2025

The Evolution of Juvenalia at Nicolaus Copernicus University in Toruń over the Last 25 Years

Abstrakt

Artykuł poświęcony jest kulturze studenckiej analizowanej na przykładzie Juwenaliów Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Artykuł podejmuje problem miejsca i znaczenia kultury studenckiej we współczesnej przestrzeni akademickiej. Juwenalia, jako jedno z najbardziej rozpoznawalnych wydarzeń środowiska studenckiego, stanowią przykład pozwalający uchwycić przemiany zachodzące w tej sferze aktywności. Badanie oparto na wywiadach przeprowadzonych z byłymi przewodniczącymi samorządu studenckiego z lat 1999–2025, odpowiedzialnymi za organizację wydarzenia. Analiza objęła kwestie organizacyjne, liczbę uczestników, rolę wolontariuszy oraz źródła finansowania. Wyniki wskazują na stopniową transformację juwenaliów z inicjatywy oddolnej w przedsięwzięcie o coraz wyższym stopniu formalizacji i profesjonalizacji. Rosnące nakłady finansowe oraz coraz bardziej rozbudowane wymogi prawne i organizacyjne

przyczyniły się do zwiększenia nadzoru instytucjonalnego i ograniczenia autonomii studentów. Pomimo zachowania wybranych elementów tradycyjnej aktywności studenckiej, znaczenie oddolnych form uczestnictwa uległo osłabieniu. Mimo tych przemian Juwenalia pozostają istotnym elementem kultury akademickiej oraz życia społeczno-kulturalnego miasta.

Słowa klucze: kultura studencka, juwenalia, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, samorząd studencki, organizacja wydarzeń akademickich.

Abstract

The article addresses the theme of student culture, analyzing its manifestations through the example of Juwenalia at Nicolaus Copernicus University in Toruń. Within the academic community, there is ongoing debate over whether student culture remains a living phenomenon or should rather be regarded as a matter of the past. Juwenalia, due to their communal character, are seen as one of the examples of its presence within the academic community. The study is based on structured interviews with former student government chairpersons from 1999–2025, who were responsible for organizing the event. The analysis covered, among other aspects, organizational issues, participant numbers, the role of volunteers, and sources of funding. The findings show that over the years juwenalia have transformed from a grassroots initiative into an increasingly formalized and commercialized event. Budgets have grown significantly, as have legal and safety requirements, which have expanded university control while reducing student autonomy. Although contemporary juwenalia still retain some traditional elements, such as student performances and outdoor activities, authentic student culture now plays a smaller role. Nevertheless, the event continues to serve as an important symbol of both academic and civic life.

Keywords: student culture, juwenalia, Nicolaus Copernicus University in Torun, student government, organization of academic events.

Wprowadzenie

Od wielu lat w środowisku naukowym trwa dyskusja dotycząca zdefiniowania kultury studenckiej, jej cech dystynktywnych, przejawów, a także delimitacji. Co więcej, obecnie próbuje się na nowo zdefiniować kulturę studencką i odpowiedzieć na pytanie: czy ona w ogóle jeszcze istnieje, czy może powinniśmy ją analizować jako zjawisko wyłącznie o charakterze historycznym, którego prężny rozwój przypadł na okres PRL? Jak wskazuje Michał Szanduła, w tamtym czasie, wraz ze stopniowym

wzrostem liczby studentów, następował również dynamiczny rozwój pewnej niszy kulturowej, która przejawiała się w różnorodnych formach twórczości – od studenckich kabaretów, teatrów, poprzez muzykę, poezję itd.[1] Obecnie tego typu formacje nadal działają na uniwersytetach. Liczba osób, które się w nie angażują, nie jest już tak duża jak we wspomnianym okresie. Podejmując próbę analizy kultury studenckiej, patrzy się na nią głównie pod kątem działań artystycznych. Należy jednak rozszerzyć tę perspektywę, na co zwrócili uwagę badacze Agnieszka Kolasa-Nowak, Andrzej Stawicki, Izabela Pastuszko oraz Ilona Woźniak-Kostecka, stwierdzając, że „kultura studencka ma postać grupowej tożsamości, opartej na powiązaniach i zbudowanej z relacji międzyludzkich i dlatego w jej badaniu ważny jest wspólnotowy, społeczny wymiar"[2]. Trwając w takiej narracji, można stwierdzić, iż wydarzenie akademickie jakim są juwenalia, wpisuje się w jeden ze składowych kultury studenckiej poprzez swój wspólnotowy charakter.

Juwenalia to szczególny moment w roku akademickim na każdej uczelni. Studenci „przejmują" władzę i świętują fakt bycia częścią społeczności uniwersyteckiej. Badacze skupiają się na aspekcie zabawy i atrakcji, jakie dodatkowo są zapewniane[3] (Koncewicz-Dziduch, 2024), jednakże mało kto dostrzega drugą stronę tego całego wydarzenia – organizacyjną. Stąd pomysł na poddanie analizie procesu organizacji juwenaliów na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu oraz tego, jak zmieniał się on na przestrzeni ostatnich 25 lat. Badania dotyczące zmian w charakterze i przebiegu Juwenaliów Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu wykonano przy wykorzystaniu metody wywiadu ustrukturyzowanego, przeprowadzonego z byłymi przewodniczącymi Samorządu Studenckiego UMK w latach 1999–2025. W wywiadach wzięło udział sześciu byłych przewodniczących. Jest to nieprzypadkowo wybrana grupa osób, które zawsze były najbardziej zaangażowane w pracę przy organizacji juwenaliów. Są to osoby, które znają meandry przygotowania wydarzenia od strony technicznej, ale także koncepcyjnej – programowej.

1 Michał Szanduła, „Przestrzeń edukacyjno-kulturowa w szkole wyższej", w: *Kultura studencka we wspomnieniach jej twórców*, red. Michał Szanduła (Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie, 2023), 11.

2 Agnieszka Kolasa-Nowak, Andrzej Stawicki, Izabela Pastuszko, Ilona Woźniak-Kostecka, *Kultura studencka. Diagnoza kierunków rozwoju kultury studenckiej w Polsce* (Lublin: Wydawnictwo UMCS, 2020), 8.

3 Edyta Koncewicz-Dziduch, „Juwenalia, Piastonalia, Kortowiada – studenckie święta jako element folkloru miejskiego polskich ośrodków akademickich", *Perspektywy Kultury* 4 (2024): 89–91.

Celem niniejszej pracy jest przybliżenie, na czym polega organizacja takiego wydarzenia, jakim są juwenalia, oraz odpowiedzenie na pytanie badawcze: jak zmieniały się juwenalia na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu w badanym okresie?

W ramach wywiadu zadano szereg pytań pogłębiających, aby odpowiedzieć na postawione pytanie badawcze i sformułowane hipotezy. Pytania zawarte w wywiadzie dotyczyły:

- Jakie zmiany zachodziły w organizacji i przebiegu juwenaliów na przestrzeni lat?
- Czym różniły się pierwsze edycje juwenaliów od tych najbardziej aktualnych?
- Czy można wskazać wyjątkowe wydarzenia towarzyszące juwenaliom w poszczególnych latach?
- Na ile zmienił się charakter juwenaliów w zakresie liczby uczestników, liczby osób zaangażowanych w ich organizację, formy organizacyjnej (np. udział wolontariuszy), stopnia profesjonalizacji czy obowiązujących przepisów prawnych?
- W jakim stopniu juwenalia mieszczą się obecnie w obrębie kultury studenckiej? Czy obecne są działania nieodpłatne, dostępne dla wszystkich?

Opierając się na tych pytaniach, postawiono następujące hipotezy badawcze:

1. Liczba uczestników juwenaliów uległa zmianie, co jest związane ze zmianami demograficznymi wśród studentów i młodzieży akademickiej.
2. Zasady działania wolontariuszy zaangażowanych w organizację wydarzeń nie uległy istotnym zmianom mimo upływu czasu.
3. Jedynie niewielką część wydarzeń organizowanych w ramach juwenaliów można współcześnie traktować jako przejaw autentycznej kultury studenckiej.

Rys historyczny Juwenaliów Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu 1960–1990

Zanim przejdziemy do historii obchodzenia święta studentów w Toruniu, należy zwrócić uwagę na genezę samych juwenaliów. Ich tradycja sięga aż do XV w., kiedy to odbywały się one w Krakowie[4]. To tam zapo-

4 Monika Choroś, „Karnawał studencki i jego nazwy", *Journal of Urban Ethnology* 16 (2018): 180.

czątkowano te obchody. W latach 50. powrócono do ich celebrowania i nadano nazwę „juwenalia", co opisuje w swoim artykule poświęconemu tej tematyce Edyta Koncewicz-Dziduch:

> Nazwa juwenalia nawiązuje do kultury starożytnego Rzymu i odbywających się tam zabaw, igrzysk (Bachanalia, Saturnalia, Brumalia), termin utworzony od łac. *iuvenis* 'młodzieniec' wskazuje na połączenie zabawy z młodością, o czym wspominał Hieronim Kubiak w wywiadzie udzielonym studenckiemu czasopismu „WUJ" w 2009 r.: „Z pomocą studentów filologii klasycznej szukaliśmy starych nazw. W starożytnym Rzymie bardzo ważne było święto Saturnalia z V w. p.n.e. W końcowej fazie tych uroczystości odbywała się pięciodniowa uczta, podczas której nobliwi Rzymianie siadali do stołu razem ze swoimi niewolnikami. Nazwie brakowało jednak elementu młodości. Śp. prof. Florian Nieuważny (znany znawca kultury Ukrainy) zaproponował «Juwenalia» (łac. Iuvenis), która nam się bardzo spodobała, a wcześniej była nieznana (w okresie Nerona też były Juwenalia, ale nazywały się Neronia)[5].

Historia toruńskich juwenaliów sięga 1960 roku. Wtedy w dniach 6–8 maja pierwszy raz celebrowano święto toruńskich żaków. Hasłem przewodnim wydarzenia było obchodzenie dziesięciolecia Zrzeszenia Studentów Polskich. Zaangażowały się w to wszystkie kluby i organizacje studenckie. Do głównych atrakcji należały: barwny pochód juwenaliowy ulicami Torunia, wybory pary królewskiej, zabawy i występy studenckie. Studenci *sensu stricto* przejmowali władzę nad miastem i cały Toruń żył celebrowaniem święta studenckiego. Dzięki zachowanym archiwalnym materiałom filmowym można zobaczyć, jak odbywał się wcześniej wspomniany pochód. Przechodził on główną ulicą starego miasta, przez co mieszkańcy mieli bezpośrednią możliwość obserwowania przebranych studentów i uczestniczenia razem z nimi w ich święcie[6]. Pokazuje to, jak bardzo społeczny charakter miało wydarzenie, oraz to, że łączyło ono społeczność akademicką ze społecznością lokalną. Całość wydarzenia uświetniały występy studenckich zespołów muzycznych i studentów solistów. Z pewnością można stwierdzić, że pierwsze juwenalia w Toruniu były obchodzone hucznie i były w pełni tworzone przez brać studencką.

W późniejszych latach starano się organizować kolejne edycje juwenaliów, jednakże nie udawało się to rokrocznie. Do 1973 roku odbywały się one w sposób nieregularny i odnotowano zaledwie 10 takich

5 Koncewicz-Dziduch, „Juwenalia. Piastonalia, Kortowiada…": 85.

6 Anna Supruniuk, Mirosław Supruniuk, *Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu 1945–2025* (Toruń: Wydawnictwo Naukowe UMK, 2025), 60.

wydarzeń. Początkowo organizacją zajmowało się Zrzeszenie Studentów Polskich, po restrukturyzacji w przedziale lat 1973–1988 zajął się tym Socjalistyczny Związek Studentów Polskich[7]. W czasie zmian politycznych w latach 1988–1989 organizacją juwenaliów zajmowało się Niezależne Zrzeszenie Studentów, natomiast po roku 1990 zadanie to przejął już apolityczny samorząd studencki i ta tendencja utrzymuje się do dziś. Pomimo upływu lat i wielu zmian, jakie towarzyszyły tym czasom, stałym i niezmiennym elementem juwenaliów pozostawały takie wydarzenia jak pochód, wybór króla i królowej czy występy muzyczne w wykonaniu studentów.

Ważnym aspektem jest miejsce, w którym odbywały się juwenalia. W latach 60. wszystkie działania oscylowały w granicach starego miasta i akademików centrum oraz w klubie „Od Nowa"[8]. Juwenalia w latach 70. nadal skupiały parady i imprezy plenerowe w centrum starego miasta, jednakże część wydarzeń przenosiła się na teren kampusu Bielany (uruchamiany od lat 70., np. akademiki przy ul. Gagarina), ale najważniejszym miejscem spotkań pozostawała starówka i kluby studenckie („Od Nowa", „Rubikon"). Okres 1980–1989 to pozostawienie parad i pochodów na starym mieście i zapoczątkowanie przenoszenia koncertów i głównych atrakcji na kampus bielański. Niezmiennymi miejscami pozostawały jednak kluby studenckie, takie jak „Od Nowa" „Iskra" czy „ Kameleon". Można dokonać ogólnego podsumowania tych miejsc w następujący sposób:

- **Stare Miasto Torunia** – pochody juwenaliowe, przekazanie kluczy na Rynku Staromiejskim (tradycja od 1960).
- **Kluby studenckie** – przede wszystkim „**Od Nowa"** (najważniejsze centrum kulturalne studentów UMK), a także „Rubikon", „Iskra", „Kameleon".

7 Zrzeszenie Studentów Polskich – ogólnopolska organizacja studencka działająca pod tą nazwą w latach 1950–1973. Po tym roku została przekształcona w Socjalistyczny Związek Studentów Polskich. Do działań zrzeszenia należało: reprezentowanie studentów wobec władz uczelni, władz państwowych, organizacji politycznych i społecznych; zasiadanie przez przedstawicieli ZSP we wszystkich organach kolegialnych szkoły wyższej; podejmowanie problematyki politycznej poprzez organizowanie patriotycznych manifestacji studenckich; organizowanie praktyk wakacyjnych; zajmowanie się problemami ekonomicznymi, socjalno-bytowymi i zdrowotnymi studentów. Za: *Słownik organizacji młodzieżowych w Polsce 1918–1970*, red. Zdzisław J. Bolek i in., oprac. Czesław Kozłowski (Warszawa: Państwowe Wydawnictwo „Iskry", 1971), 97–100.

8 W tamtych latach Studencki Klub Pracy Twórczej „Od Nowa" swoją siedzibę miał w Dworze Artusa znajdującym się na toruńskim starym mieście.

– **Domy studenckie/ akademiki** – od lat 60. (DS nr 1), szczególnie od lat 70.–80. w **miasteczku studenckim na Bielanach** (ul. Gagarina).
– **Obiekty sportowe UMK/AZS** – m.in. stadion i hale sportowe, gdzie odbywały się mecze juwenaliowe (np. piłkarskie).

Po 1989 r. organizacją zajmował się samorząd studencki, a głównym miejscem odbywania się aktywności związanych z juwenaliami były akademiki znajdujące się w miasteczku akademickim na Bielanach, gdzie mieści się większość wydziałów oraz jednostek ogólnouniwersyteckich UMK.

Analiza badań

Organizacja juwenaliów w analizowanym okresie pozostawała w gestii samorządu studenckiego. Działalność samorządu zapewniała Ustawa z 12 września 1990 r. o szkolnictwie wyższym – stanowiła podstawę działania samorządów studenckich w Polsce w latach 90. To w niej zawarte były przepisy dotyczące funkcjonowania samorządów akademickich (Dz.U. z 1990 r. nr 65, poz. 385).

Analiza jakościowa została przeprowadzona na podstawie zestawienia odpowiedzi przewodniczących samorządu studenckiego z lat 1999–2001, 2004–2006, 2010–2012, 2016–2018, 2018–2020, 2023–obecnie. Dane zostały zakodowane w kilku kategoriach tematycznych: organizacja, formalności, budżet i finansowanie, program artystyczny, uczestnicy, rola władz, komercjalizacja wydarzenia, miejsce organizacji wydarzenia.

W początkowych latach 1999–2006 w organizację juwenaliów zaangażowanych było kilkanaście–kilkadziesiąt osób, w większości byli to członkowie powiązani z zarządem samorządu studenckiego. W tamtym czasie wydarzenie odbywało się w przestrzeni miejskiej – na Bulwarze Filadelfijskim (wywiady [dalej: wyw.] 1 i 2). Wymagało to od studentów dużej odpowiedzialności organizacyjnej, polegającej między innymi na przewidywaniu potencjalnych zagrożeń i szerszej współpracy z instytucjami miejskimi. Usytuowanie wynikało z braku zgody władz uczelni na organizację wydarzenia na terenie kampusu. W kolejnych latach liczba osób zaangażowanych systematycznie rosła, obecnie sięga ponad 100 osób. Formuła wydarzenia pozostała jednak podobna – koncerty na scenie głównej, program artystyczny i wydarzenia plenerowe. Można to interpretować jako spadek efektywności organizacyjnej studentów, jednak większe zaplecze ludzkie może również wynikać z nowych, bardziej

precyzyjnych wymogów formalnych czy uszczegółowionych procedur bezpieczeństwa (wyw. 4, 5, 6).

W sytuacji, gdy juwenalia odbywały się w przestrzeni miejskiej, organizatorzy musieli głównie prowadzić rozmowy z przedstawicielami władz miasta i uzyskać zgodę od prezydenta miasta na organizację imprezy masowej. Dialog z władzami uczelni ograniczał się przede wszystkim do kwestii wydatkowania środków samorządu na samo wydarzenie (wyw. 1). Pozwolenia wymagało „ubranie-ucharakteryzowanie" pomnika Mikołaja Kopernika, a także postawienie sceny na Rynku Starego Miasta. Obecnie, gdy wydarzenie odbywa się na terenie uniwersytetu, formalnie większa odpowiedzialność za teren spoczywa na rektorze; w związku z tym samorząd musi uzyskać od niego zgodę na organizację na terenie uczelni. Dodatkowo przewodniczący występuje z wnioskiem do prezydenta o zgodę na imprezę masową. Warto tu przytoczyć spostrzeżenia autorek Agnieszki Dzierżawy i Jolanty Wyród-Wróbel:

> Imprezy masowe są wielkim wyzwaniem organizacyjnym i logistycznym z uwagi na liczbę osób biorących w nich udział. W przypadku obiektów zamkniętych liczba uczestników musi przekraczać 500 osób, a dla obiektów otwartych typu stadion 1000. Za bezpieczeństwo imprezy masowej w miejscu i czasie jej trwania odpowiada jej organizator, którym może być osoba prawna, osoba fizyczna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej. Wszelkie działania związane z impreza masową są podejmowane: przed imprezą, w czasie jej trwania, a także po jej zakończeniu. Ich celem jest nie tylko zapewnienie rozrywki uczestnikom, ale również zapewnienie bezpieczeństwa i porządku publicznego. Wymaga to wdrożenia i zastosowania wielu procedur mających na celu zwiększenie bezpieczeństwa i zapewnienie ochrony (zdrowia, życia, mienia) jej uczestników. Taki obowiązek spoczywa nie tylko na organizatorze, ale także na innych podmiotach, np. takich jak: wójt, burmistrz, prezydent miasta, wojewoda, Policja czy Państwowa Straż Pożarna wraz z zespołami i służbami wykonującymi zadania na rzecz bezpieczeństwa i porządku publicznego[9].

Należy podkreślić, że formalna odpowiedzialność za organizację juwenaliowej imprezy masowej na UMK od zawsze spoczywa bezpośrednio na przewodniczącym Samorządu Studenckiego. To on w dokumentach figuruje jako główny organizator i prawnie odpowiada za przebieg wydarzenia. Przeniesienie wydarzenia na teren uczelni zwiększa

9 Agnieszka Dzierżawa, Jolanta Wyrod-Wróbel, „Imprezy masowe organizowane przez uczelnie wyższe", w: *Technologie, procesy i systemy produkcyjne*, red. Jacek Rysiński, Dariusz Więcek (Bielsko-Biała: Wydawnictwo Naukowe Akademii Techniczno-Humanistycznej w Bielsku-Białej, 2021), 56–57.

bezpieczeństwo i kontrolę instytucjonalną, ale nie zwalnia przewodniczącego z osobistej odpowiedzialności (wyw. 5 i 6). Warto dodać, że przepisy dotyczące imprez masowych, są bardzo szczegółowe i dotyczą wielu aspektów bezpieczeństwa, niezwiązanych ze sprawami artystycznymi.

Budżet wydarzenia wzrósł znacząco – od 100–150 tys. zł do blisko 1 mln zł współcześnie.

Początkowo wydarzenie finansował jeden główny sponsor gastronomiczny (wyw. 1). Z czasem system ten uległ zróżnicowaniu: choć „gastronom" nadal opłaca miejsce na wyłączność handlową, projekt zyskał wsparcie publiczne i instytucjonalne. Urząd Miasta, który pierwotnie oferował jedynie bezpłatne udostępnienie bulwaru, dziś współfinansuje najdroższy koncert. Do budżetu dokładają się także Urząd Marszałkowski, Uczelnia (pokrywająca koszty tzw. koncertu rektorskiego) oraz partnerzy barterowi, z którymi współpraca rozwija się dynamicznie od 2016 roku (wyw. 3, 4, 5, 6). Finansowy wzrost nie przełożył się jednak na proporcjonalny wzrost jakości programu czy liczby artystów – honoraria artystów po pandemii COVID-19 oraz inflacja sprawiły, że większość funduszy pochłaniają obecnie procedury, organizacja i technika. Taki podział środków wpływa również na ostateczną frekwencję. W początkowych latach podlegających badaniu w koncertach juwenaliowych uczestniczyło nawet 20–30 tys. osób (wyw. 1 i 2), a liczba artystów sięgała kilkudziesięciu (wyw. 1). Obecnie wydarzenie gromadzi około 8–10 tys. uczestników oraz 8–10 artystów – w tym od czterech lat jeden bądź dwa zespoły studenckie, co jest nowością i swoistym krokiem w stronę studentów artystów, by zachęcić ich do rozwijania swojej twórczości (wyw. 6).

Należy jednak pamiętać, że dawniej dane dotyczące frekwencji publiczności były jedynie szacunkowe, natomiast od 2024 roku – dzięki wprowadzeniu biletów – znana jest dokładna liczba uczestników. Do tego czasu wszystkie wydarzenia, a w szczególności koncerty, były darmowe i otwarte dla całej społeczności miejskiej. Powodem wprowadzenia biletów była głównie sytuacja ekonomiczna, ale również wcześniej wspomniane ułatwienie w kontrolowaniu frekwencji na imprezie masowej i tym samym zwiększenie bezpieczeństwa. Może to jednak z drugiej strony ograniczać otwartość. Juwenalia wciąż pozostają imprezą dla miasta oraz społeczności akademickiej, ale ich charakter przesunął się w stronę bardziej kontrolowanego formatu (wyw. 5 i 6).

To prowadzi do jednej z ostatnich kategorii analizy wywiadów, a mianowicie zaangażowania władz w proces organizacji juwenaliów. W latach 1999–2006 władze uczelni nie ingerowały w organizację imprezy. Od 2010 roku pełniły funkcję doradczo-opiniodawczą, a w ostatnich latach zaczęły aktywnie uczestniczyć w procesie decyzyjnym dotyczącym

organizacji. Trend ten wskazuje na postępującą instytucjonalizację wydarzenia – więcej bezpieczeństwa i wsparcia, ale tym samym zmniejszenie autonomii studentów w organizacji przedsięwzięcia (wyw. 6). Władze uczelni nie ingerują jednak w analizowanym okresie w wybór artystów występujących podczas juwenaliów.

Wnioski

Na podstawie przedstawionej analizy badania jakościowego, jakim było przeprowadzenie wywiadu ustrukturyzowanego, można stwierdzić, iż postawione na wstępie hipotezy badawcze zostały potwierdzone. Liczba uczestników juwenaliów uległa zmianie, co jest związane ze zmianami demograficznymi wśród studentów i młodzieży akademickiej. Przez lata zmniejszała się liczba studentów, co ma znaczący wpływ na liczbę uczestników wydarzenia. Dodatkowym czynnikiem zmniejszającym frekwencję społeczności miejskiej może być wprowadzenie biletów na część koncertową.

Zasady działania wolontariuszy zaangażowanych w organizację wydarzeń nie uległy istotnym zmianom mimo upływu czasu. Tu z pewnością zmieniała się liczba zaangażowanych osób, ale sama forma ich działania pozostała taka sama jak przed laty. Na początku byli to jedynie członkowie władz wydziałowych i centralnych samorządu studenckiego, jednakże z biegiem lat grono to poszerzało się o studentów chętnych do pomocy przy organizacji, którzy nie należeli do żadnych struktur. Pokazuje to potrzebę działania wśród młodych ludzi. Często sprzyjało to odkrywaniu w sobie zdolności do pracy w grupie oraz pod presją czasu i owocowało późniejszym zaangażowaniem w samorządzie lub w działających przy nich komisjach.

Jedynie niewielką część wydarzeń organizowanych w ramach juwenaliów można współcześnie traktować jako przejaw autentycznej kultury studenckiej. Samo spojrzenie na juwenalia jako na wydarzenie zbierające społeczność studencką i przez to będące formą kultury studenckiej może być zbyt ogólnikowe. Obecnie wydarzenie to jest skomercjalizowane i jedynie aktywności plenerowe takie jak mecz w błocie, który został zainicjowany przez studentów i towarzyszy juwenaliom toruńskim od 25 lat, czy występy studenckich zespołów muzycznych na scenie głównej są przejawami szeroko rozumianej kultury studenckiej. Jednakowoż nie świadczy to o jej kompletnym zaniku. Może w niedużym stopniu, ale jest ona obecna i trzeba patrzeć na to jako na możliwość jej rozwoju poprzez wydzielenie jej większej przestrzeni w trakcie kolejnych edycji

juwenaliów, które z pewnością będą nadal organizowane przez samorząd studencki.

Bibliografia

Źródła

Archiwum UMK, https://www.archiwum.umk.pl/

Akty prawne

Ustawa z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych (Dz.U. 2009 nr 62 poz. 504).

Książki i monografie

Kolasa-Nowak Agnieszka, Stawicki Andrzej, Pastuszko Izabela, Woźniak-Kostecka Ilona, *Kultura studencka. Diagnoza kierunków rozwoju kultury studenckiej w Polsce* (Lublin: Wydawnictwo UMCS, 2020).

Supruniuk Anna, Supruniuk Mirosław, *Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu 1945–2025* (Toruń: Wydawnictwo Naukowe UMK, 2025).

Słownik organizacji młodzieżowych w Polsce 1918–1970, red. Zdzisław J. Bolek i in., oprac. Czesław Kozłowski (Warszawa: Państwowe Wydawnictwo „Iskry", 1971).

Czasopisma

Choroś Monika, „Karnawał studencki i jego nazwy", *Journal of Urban Ethnology* 16 (2018): 179–190.

Koncewicz-Dziduch Edyta, „Juwenalia, Piastonalia, Kortowiada – studenckie święta jako element folkloru miejskiego polskich ośrodków akademickich", *Perspektywy Kultury* 4 (2024): 81–94.

Wyborcza.pl Toruń, *Oto najważniejsze wydarzenia w 70-letniej historii UMK [WYNIKI PLEBISCYTU*, https://torun.wyborcza.pl/torun/56,48723,18276106,_Wydarzenie_milowe_w_historii_UMK____Wybierz_to_najwazniejsze.html (dostęp: 17.06.2026).

Rozdziały w monografiach

Dzierżawa Agnieszka, Wyród-Wróbel Jolanta, „Imprezy masowe organizowane przez uczelnie wyższe", w: *Technologie, procesy i systemy produkcyjne*, red. Jacek Rysiński, Dariusz Więcek (Bielsko-Biała: Wydawnictwo Naukowe Akademii Techniczno-Humanistycznej w Bielsku-Białej, 2021), 55–66.

Szanduła Michał, „Przestrzeń edukacyjno-kulturowa w szkole wyższej", w: *Kultura studencka we wspomnieniach jej twórców*, red. Michał Szanduła (Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie, 2023), 9–45.

Inne

Wywiad 1, źródło własne, 2025, przeprowadzony internetowo, wysłany 14 lipca 2025, odpowiedź otrzymana 6 sierpnia 2025.
Wywiad 2, źródło własne, 2025 przeprowadzony internetowo, wysłany 14 lipca 2025, odpowiedź otrzymana 12 sierpnia 2025.
Wywiad 3, źródło własne, 2025 przeprowadzony internetowo, wysłany 14 lipca 2025, odpowiedź otrzymana 12 sierpnia 2025.
Wywiad 4, źródło własne, 2025 przeprowadzony internetowo, wysłany 14 lipca 2025, odpowiedź otrzymana 6 sierpnia 2025.
Wywiad 5, źródło własne, 2025 przeprowadzony internetowo, wysłany 14 lipca 2025, odpowiedź otrzymana 12 sierpnia 2025.
Wywiad 6, źródło własne, 2025 przeprowadzony internetowo, wysłany 14 lipca 2025 odpowiedź otrzymana 12 sierpnia 2025.